

RUCPHEN

Integrale herziening Buitengebied 2015

NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

Rho

—
**ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE**

Rucphen

Integrale herziening Buitengebied 2015

Notitie reikwijdte en detailniveau

identificatie

projectnummer:

084000.19137.00

projectleider:

ir. R. Louws

auteur(s):

mw. drs. L.M. de Ruijter

mw. drs. S. Verhagen

drs. M. van der Meulen

planstatus

datum:

28-11-2014

status:

Definitief

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015	3
1.2. Waarom een planMER?	3
1.3. Doel en procedure planMER	4
1.4. Leeswijzer	5
2. Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015	7
2.1. Uitspraak Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State	7
2.2. Verordening Ruimte provincie Noord-Brabant (VR2014)	7
2.3. Initiatieven	9
3. Reikwijdte en detailniveau	11
3.1. Inleiding	11
3.2. Plangebied en studiegebied	11
3.3. Onderzoekssituaties	11
3.4. Detailniveau planMER	14
4. Slot	17

Bijlagen:

- 1 Drempele Besluit Milieueffectrapportage
- 2 Inhoudsopgave planMER
- 3 Natura 2000-gebieden

1.1. Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015

De gemeente Rucphen bereid een herziening van het bestemmingsplan 'Buitengebied Rucphen 2012' voor. Daarvoor zijn verschillende aanleidingen. Door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is een aantal wijzigingsbevoegdheden uit het in 2012 vastgestelde bestemmingsplan vernietigd omdat de effecten op Natura 2000 onvoldoende in beeld zijn gebracht en geen planMER is opgesteld (uitspraak d.d. 21 mei 2014). Daarnaast heeft de provincie op 18 maart 2014 de Verordening Ruimte 2014 (hierna: VR2014) vastgesteld. De VR2014 heeft vergaande consequenties voor de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen. De gemeente dient het bestemmingsplan Buitengebied voor 1 maart 2016 in overeenstemming te hebben gebracht met de eisen uit de VR2014. Daarnaast zijn er nog verschillende andere zaken die in de herziening worden meegenomen. Hierop wordt nader ingegaan in hoofdstuk 2 van deze Notitie reikwijdte en detailniveau.

1.2. Waarom een planMER?

Besluit milieueffectrapportage

In de Wet milieubeheer en het bijbehorende Besluit milieueffectrapportage (Besluit mer) is wettelijk geregeld voor welke projecten en besluiten een milieueffectrapport dient te worden opgesteld. Een planmer-plicht is voor een bestemmingsplan aan de orde als het plan:

- kaderstellend is voor een toekomstig besluit over mer-(beoordelings)plichtige activiteiten: bijvoorbeeld bedrijfsactiviteiten die in het kader van de omgevingsvergunning milieu mer-(beoordelings)plichtig zijn;
- mogelijkheden biedt voor activiteiten die een significant negatief effect kunnen veroorzaken op Natura 2000-gebieden (waardoor een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk is).

De nieuwvestiging, uitbreiding of wijziging van veehouderijbedrijven is in het kader van de omgevingsvergunning vanaf een bepaalde omvang mer- of mer-beoordelingsplichtig. Dit betekent dat bij een concreet initiatief in het kader van de vergunningaanvraag een mer-beoordeling of mer-procedure dient te worden doorlopen. Deze mer-(beoordelings)plicht is afhankelijk van het aantal dieren waarop het initiatief betrekking heeft. Zowel voor melkrundveehouderijen als voor intensieve veehouderijen zijn drempelwaarden opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). Bijlage 1 geeft een overzicht van de drempelwaarden uit de C- en D-lijst. Wanneer een bestemmingsplan ontwikkelingsruimte biedt voor initiatieven, waarbij mogelijk drempelwaarden worden overschreden, is sprake van een planmer-plicht.

Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015

Drempelwaarden Besluit milieueffectrapportage

Met de herziening worden ontwikkelingsmogelijkheden geboden aan agrarische bedrijven, waaronder veehouderijen. Conform wet- en regelgeving en jurisprudentie dient bij de beoordeling of sprake is van een planmer-plicht ook rekening te worden gehouden met onbenutte ruimte die wordt overgenomen uit vigerende bestemmingsplannen en afwijkmogelijkheden en wijzigingsbevoegdheden. In de herziening van het bestemmingplan wordt de provinciale Verordening ruimte 2014 verwerkt. Dit

betekent dat slechts onder strikte voorwaarden ontwikkelingsruimte wordt geboden aan veehouderijen. Door de ontwikkelingsmogelijkheden die de herziening biedt, is het mogelijk dat in bepaalde gevallen bij toekomstige uitbreidingen van veehouderijen drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. zullen worden overschreden. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat een initiatief tot wijziging of realisatie van een stal betrekking heeft op bijvoorbeeld 200 stuks melkrundvee (> 2 jaar) of 2.000 mestvarkens. Stallen van een dergelijke omvang kunnen worden gerealiseerd binnen de bouwvlakken die met de herziening (via wijzigingsbevoegdheid) worden mogelijk gemaakt. Daarmee vormt de herziening het kader voor mogelijke toekomstige besluiten over mer-(beoordelings)plichtige activiteiten. Om deze reden is in het kader van de Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015 sprake van een planmer-plicht.

Effecten op Natura 2000

Binnen de gemeentegrenzen van Rucphen zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. In de omgeving van het plangebied zijn echter wel verschillende gebieden gelegen, zowel in Nederland (onder andere de Brabantse Wal en het Ulvenhoutse Bos) als in België (onder andere De Maatjes, Wuustwezelheide & Groot Schietveld). De ligging en beschrijving van deze gebieden is weergegeven in bijlage 3. In de Natuurbeschermingswet 1998 is vastgelegd dat voor plannen die mogelijk leiden tot significante negatieve effecten op Natura 2000 een zogenaamde 'passende beoordeling' noodzakelijk is. Voor wat betreft de Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015 kan niet op voorhand worden uitgesloten dat sprake is van significante negatieve effecten op Natura 2000. Met name als het gaat om het aspect stikstofdepositie kan op vele kilometers afstand sprake zijn van significante negatieve effecten als gevolg van de bouw mogelijkheden in het bestemmingsplan. Dit betekent dat een passende beoordeling dient te worden uitgevoerd. Wanneer voor een plan een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk is, leidt dit automatisch tot een planmer-plicht. In hoofdstuk 3 van deze Notitie reikwijdte en detailniveau wordt hier nader op ingegaan.

1.3. Doel en procedure planMER

Milieueffectrapportage (m.e.r.) is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. Doel van een planMER is het integreren van milieuoverwegingen in de voorbereiding van in dit geval een herziening van een bestemmingsplan. Uitgangspunt is dat het planMER (in ieder geval) inzicht geeft in de maximaal optredende milieugevolgen en maatregelen beschrijft waarmee eventuele negatieve effecten kunnen worden voorkomen of beperkt.

De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de procedure die moet worden doorlopen voor het betreffende plan of besluit, de zogenoemde 'moederprocedure'. De planmer-procedure bestaat uit de volgende stappen:

1. openbare kennisgeving opstellen planMER en herziening;
2. raadpleging bestuursorganen en inspraak over reikwijdte en detailniveau van het planMER;
3. opstellen planMER;
4. terinzagelegging planMER (met in dit geval de ontwerpherziening);
5. toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r.

Met de voorliggende Notitie reikwijdte en detailniveau worden overlegpartners en bestuursorganen geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER. De Notitie reikwijdte en detailniveau wordt ook ter inzage gelegd. De Commissie voor de m.e.r. wordt in deze voorfase niet betrokken. Advies van de Commissie voor de m.e.r. over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER is vrijwillig, het toetsingsadvies is wettelijk verplicht.

Het planMER wordt gelijktijdig met de ontwerpherziening formeel in procedure gebracht. Het planMER vormt vervolgens een bijlage bij de vast te stellen herziening. In de herziening dient te worden gemotiveerd op welke wijze in het ruimtelijk plan is omgegaan met de resultaten en conclusies uit het planMER. In hoofdstuk 4 van deze Notitie reikwijdte en detailniveau wordt nader ingegaan op de inhoudelijke koppeling van het planMER met de Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015.

1.4. Leeswijzer

In deze Notitie reikwijdte en detailniveau wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de inhoud van de herziening. In hoofdstuk 3 komen de reikwijdte en het detailniveau van het planMER aan de orde, met een overzicht van de te onderzoeken alternatieven, de relevante milieuthema's en de wijze waarop de milieueffecten inzichtelijk worden gemaakt. Hoofdstuk 4 tot slot geeft een overzicht van de vervolgstappen. In de bijlagen is achtergrondinformatie opgenomen.

2. Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015

7

2.1. Uitspraak Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State

Het bestemmingsplan Buitengebied Rucphen 2012 van de gemeente Rucphen is door de gemeenteraad op 29 maart 2012 vastgesteld. Tegen dit besluit is beroep ingesteld. Op 21 mei 2014 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan (zaaknummer 2012070151R3). In de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak wordt het vaststellingsbesluit van de gemeenteraad op een aantal punten vernietigd. Voor een aantal daarvan heeft de Afdeling de gemeenteraad opgedragen om binnen 26 weken na verzending van de uitspraak - met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen - een nieuw besluit te nemen. Hiertoe is een 2^e herziening opgesteld. De 2^e herziening heeft geen betrekking op de overige onderdelen waarvan de afdeling het vaststellingsbesluit heeft vernietigd. Deze overige onderdelen worden in de nieuwe integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015 opgenomen. Voor het planMER zijn met name de vernietigde wijzigingsbevoegdheden voor vergroting van de bouwvlakken voor veehouderijen, omschakeling naar veehouderij en de mogelijkheden voor teeltondersteunende voorzieningen en teeltondersteunend glas van belang.

2.2. Verordening Ruimte provincie Noord-Brabant (VR2014)

De provincie Noord-Brabant heeft op 18 maart 2014 de VR2014 vastgesteld. In de VR2014 zijn regels opgenomen waarvan de provincie het belangrijk vindt dat die door iedere gemeente worden toegepast bij ruimtelijke besluiten. Bij de uitwerking van alternatieven en de onderzoeksopzet is de doorvertaling van de VR2014 in de herziening dan ook van groot belang.

De VR2014 is met betrekking tot de volgende onderdelen van belang voor het buitengebied van Rucphen:

- het beleid en de toegestane ontwikkelingsmogelijkheden voor de veehouderijen in Brabant zijn ingrijpend gewijzigd: uitbreiding van bedrijven is geen recht maar moet 'verdiend' worden door te voldoen aan de eisen van een zorgvuldige veehouderij;
- op de verbeelding van de Verordening zijn voor Rucphen aanduidingen met betrekking tot natuur en landschap, water en agrarische ontwikkelingen opgenomen; nagegaan moet worden of deze begrenzing gevolgen heeft voor de planherziening.

Over de vertaling van de zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit en de kwaliteitsverbetering van het landschap zijn regionale afspraken gemaakt. Deze regionale afspraken worden met de herziening vertaald in het bestemmingsplan.

Agrarische ontwikkelingsmogelijkheden

In de VR2014 wordt het volgende onderscheid gemaakt in agrarische bedrijven:

- (vollegrond)teeltbedrijven: agrarisch bedrijf in de land- en tuinbouwsector dat zich richt op het telen van gewassen met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate niet in gebouwen plaatsvindt;
- veehouderij: agrarisch bedrijf gericht op het fokken, mesten en houden van runderen, varkens, schapen, geiten, pluimvee, tamme konijnen en pelsdieren (de VR2014 maakt daarbij binnen

- veehouderijbedrijven geen onderscheid tussen grondgebonden veehouderij en intensieve veehouderij);
- glastuinbouwbedrijven: agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in kassen plaatsvindt;
 - overige agrarische bedrijven: agrarisch bedrijf dat niet binnen de begripsbepaling van veehouderij, vollegrondsteeltbedrijf of glastuinbouwbedrijf valt.

Voor de toelaatbare ontwikkelingen bij agrarische bedrijven is van belang dat binnen de provincie gebieden zijn aangewezen als Groenblauwe mantel of Gemengd landelijk gebied en dat er gebieden zijn aangewezen met Beperkingen veehouderij. Voor de reikwijdte en het detailniveau van het planMER zijn met name de veehouderijen van belang.

Veehouderij

Voor het beleid voor veehouderijen is het onderscheid tussen Groenblauwe mantel en Gemengd landelijk gebied niet van belang: de toelaatbare ontwikkelingen zijn in beide gebieden vergelijkbaar. In de VR2014 wordt voorgeschreven dat de bebouwing (met uitzondering van de bedrijfswoning) wordt 'bevroren' op de omvang zoals aanwezig en/of vergund op 1 maart 2014 (conform artikel 33 VR2014).

Uitbreiding van de bebouwing, vestiging en omschakeling

Uitbreiding van de bebouwing op het bouwvlak, vestiging van een veehouderij of het binnen een bouwvlak omschakelen naar veehouderij is uitsluitend toegestaan indien aan de voorwaarden uit de VR2014 wordt voldaan. Deze voorwaarden zijn:

- er moet worden aangetoond dat sprake is van een (ontwikkeling naar een) zorgvuldige veehouderij (Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV));
- het bouwperceel ten hoogste 1,5 ha bedraagt;
- de ontwikkeling moet vanuit een goede leefomgeving inpasbaar zijn in de omgeving;
- er moet een zorgvuldige dialoog worden gevoerd, gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling;
- er moet sprake zijn van een landschappelijke inpassing ter grootte van tenminste 10% van de omvang van het bouwvlak;
- er moet voldaan worden aan extra eisen ten aanzien van geur en fijn stof.
- daarbij geldt als extra voorwaarde dat bedrijven gelegen in het gebied Beperkingen veehouderij blijvend moeten beschikken over voldoende gronden om een veebezetting van 2 GVE/ha of minder te garanderen.

De Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij is opgebouwd rond negen thema's en om te voldoen aan het criterium 'zorgvuldig' moet een minimale score van 7 op de BZV worden gehaald. In de loop der tijd zal het aantal thema's worden uitgebreid en de minimaal te behalen score worden bijgesteld.

Hoewel het in theorie mogelijk is dat ook intensieve veehouderijen in het gebied Beperkingen veehouderij over voldoende gronden voor de voorgeschreven veebezetting beschikken, gaat de provincie er, blijkens de toelichting op de VR2014, van uit dat intensieve veehouderijen hier geen ontwikkelingsmogelijkheden meer hebben.

Wijzigen en vergroten van agrarische bouwvlakken

Het wijzigen en vergroten van agrarische bouwvlakken is toegestaan, maar ook hier gelden voorwaarden. Voor uitbreiding van het bouwvlak tot 1,5 ha gelden de voorwaarden zoals genoemd bij de uitbreiding van bebouwing op het bouwvlak. Voor uitbreiding boven 1,5 ha geldt tevens dat bedrijven blijvend moeten beschikken over voldoende gronden om een veebezetting van 2 GVE/ha of minder te garanderen. Deze voorwaarde met betrekking tot de veebezetting geldt niet voor uitbreidingen waarbij er elders feitelijk en juridisch een veehouderij wordt opgeheven en sprake is van een sanering van een overbelaste situatie en er per saldo geen groei plaatsvindt van het vergunde aantal dieren.

Natuur en landschap, water

In de verordening zijn, binnen de plangrenzen van Rucphen Buitengebied besluitgebieden opgenomen voor de ecologische hoofdstructuur en de groenblauwe mantel. Dat geldt ook voor de reserveringsgebied waterberging, grondwaterbeschermingsgebied en boringsvrije zone. Voor deze besluitgebieden zijn in de verordening regels opgenomen.

Doorvertaling in de herziening

De gemeente dient het bestemmingsplan Buitengebied voor 1 maart 2016 in overeenstemming te hebben gebracht met de eisen uit de VR2014. Bij de doorvertaling in de bestemmingsplanherziening is er op onderdelen nog wel een bepaalde keuzeruimte voor de gemeente. In het vigerende bestemmingsplan wordt onderscheid gemaakt in grondgebonden veehouderijen en intensieve veehouderijen. Als uitgangspunt voor het planMER wordt dit onderscheid in eerste instantie gehandhaafd. Wel wordt bekeken of het vanuit milieuoogpunt wenselijk en mogelijk is om dit onderscheid in de herziening te laten vervallen. Mede op basis van de uitkomsten van het planMER zal worden bekeken in hoeverre het mogelijk is om de ontwikkelingsruimte uit het vigerende plan opnieuw te bestemmen en welke aanvullende voorwaarden daar eventueel (in aanvulling op de eisen uit de VR2014) aan verbonden dienen te worden.

Ten behoeve van de herziening wordt de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur, groenblauwe mantel, reserveringsgebied waterberging, grondwaterbeschermingsgebied en boringsvrije zones (waar nodig) geactualiseerd en wordt bekeken of de regels van het bestemmingsplan aanpassing behoeven naar aanleiding van de VR2014.

2.3. Initiatieven

Binnen het buitengebied van de gemeente Rucphen spelen verschillende initiatieven. In het kader van de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied zal worden bekeken in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om deze initiatieven mee te nemen. Waar relevant zal in de effectbeschrijvingen in het planMER een link worden gelegd met deze initiatieven.

3.1. Inleiding

Het planMER maakt inzichtelijk of de gemaakte planologische keuzes en ontwikkelingsruimte leiden tot belangrijke gevolgen voor het milieu. De onderzoeken en effectbeschrijvingen in het planMER sluiten vanzelfsprekend aan bij de bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Waar nodig worden de gevolgen cumulatief, 'worstcase' in beeld gebracht. Wanneer uit de onderzoeken en analyses blijkt dat ongewenste situaties kunnen ontstaan, beschrijft het planMER randvoorwaarden, maatregelen en/of uitgangspunten waarmee dergelijke negatieve effecten kunnen worden voorkomen. Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de wijze waarop de onderzoeken in het kader van het planMER worden opgezet en uitgevoerd.

3.2. Plangebied en studiegebied

Het plangebied betreft dus het volledige buitengebied van Ruchpen. De bebouwde kommen van de kernen Rucphen, Zegge, Sint Willebrord, Sprundel en Schijft maken geen deel uit van het plangebied net als Nijverhei en de Vijfsprong.

Het studiegebied is het gebied waar milieueffecten, als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, (kunnen) optreden. Het betreft het plangebied en de omgeving ervan. De reikwijdte van milieugevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen kan aanzienlijk verschillen per milieuaspect. Voor bepaalde milieuaspecten komt het studiegebied vrijwel overeen met het plangebied, voor andere milieuthema's kan het studiegebied zich tot (ver) buiten het plangebied uitstrekken. Een voorbeeld van de laatstgenoemde categorie is het thema stikstofdepositie (met name als gevolg van de uitbreiding van veehouderijen/de omschakeling naar veehouderij). In het planMER wordt per milieuthema ingegaan op de begrenzing van het studiegebied.

3.3. Onderzoekssituaties

Referentiesituatie

In het planMER wordt per milieuthema de huidige milieusituatie beschreven en is aangegeven wat er in het studiegebied zal gebeuren als geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt: de autonome ontwikkelingen. In het planMER wordt een overzicht opgenomen van de autonome ontwikkelingen in en rond het plangebied voor zover deze van invloed kunnen zijn op de milieusituatie (en kunnen leiden tot een cumulatie van effecten).

De beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen vormt het referentiekader voor de effectbeschrijving van de ontwikkelingsruimte in de herziening. Per milieuthema kan de referentiesituatie overigens verschillen. Ten aanzien van het aspect natuur, dient in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 naar de feitelijke situatie gekeken te worden (zonder rekening te houden met eventuele autonome ontwikkelingen en/of onbenutte ruimte in de milieuvergunningen). Voor

andere milieuthema's wordt in de beschrijving van de referentiesituatie voor zover relevant wel rekening gehouden met autonome ontwikkelingen.

Het Bestand Veehouderijbedrijven (BVB) vormt het vertrekpunt om te komen tot de referentiesituatie in de deelonderzoeken die in het kader van het planMER worden uitgevoerd. Op basis van de gegevens uit het Bestand Veehouderijbedrijven wordt bekeken hoe de vergunde dieraantallen zich verhouden tot beschikbare gegevens over de huidige, feitelijke situatie. Uitgangspunt is dat in de referentiesituatie voor het onderzoek stikstofdepositie (dat wordt uitgevoerd in het kader van de passende beoordeling) onbenutte ruimte in de vergunning buiten beschouwing wordt gelaten. Het opvullen van onbenutte ruimte binnen de vergunningen is daarmee onderdeel van de effectbeoordeling.

Plansituatie

De ontwikkelingsruimte voor de veehouderijen vormt de directe aanleiding voor het opstellen van het planMER (zowel in relatie tot de drempelwaarden uit het Besluit milieueffectrapportage als vanwege de mogelijke effecten op Natura 2000) en neemt daarom een belangrijke plaats in de effectbeschrijvingen in.

Ontwikkelingsruimte veehouderijen

De herziening Buitengebied Rucphen biedt generieke ontwikkelingsruimte aan veehouderijen. Het is daarbij onduidelijk waar, op welk moment en in welke omvang gebruik zal worden gemaakt van de ontwikkelingsmogelijkheden die de herziening biedt. Uitgangspunt voor de onderzoeksopzet is dat het planMER de bandbreedte aan mogelijk optredende milieueffecten in beeld brengt.

Maximale invulling bouwvlakken en wijzigingsbevoegdheden

Gelet op de eisen uit het Besluit milieueffectrapportage en jurisprudentie dient het planMER in ieder geval inzicht te geven in de milieugevolgen van de maximale ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Deze maximale ontwikkelingsruimte omvat alle mogelijkheden die in het bestemmingsplan bij recht, via afwijking met een omgevingsvergunning of wijzigingsbevoegdheden worden geboden.

Met de herziening worden onder voorwaarden binnen de bouwvlakken en via wijzigingsbevoegdheden ontwikkelingsmogelijkheden geboden aan veehouderijen. Voor de toetsing van de maximale invulling van de bouwvlakken die de herziening biedt, worden in aansluiting op de regeling in de herziening in het planMER de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- onderscheid tussen grondgebonden veehouderij en intensieve veehouderij (waarbij op basis van de uitkomsten wordt bekeken of het vanuit milieu-oogpunt mogelijk en wenselijk is om dit onderscheid te laten vervallen);
- alle grondgebonden veehouderijen met uitbreidingsmogelijkheden hebben een maximale omvang van 1.5 hectare. Voor het bepalen van de maximale invulling van de bouwvlakken wordt gebruik gemaakt van kentallen. Voor de stalsystemen wordt aangesloten bij de minimale wettelijke eisen en de eisen uit de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000;
- intensieve veehouderijen (buiten het beperkingengebied) kunnen het bouwvlak vergroten voor zover het een duurzame locatie betreft tot een omvang van maximaal 1,5 hectare. Voor het bepalen van de maximale invulling van de bouwvlakken wordt ook hierbij gebruik gemaakt van de kentallen. Intensieve veehouderijen binnen het beperkingengebied krijgen geen uitbreidingsmogelijkheden. Voor deze bedrijven wordt in de maximale situatie aangesloten bij de dieraantallen uit de referentiesituatie;
- Op de overige percelen vindt voor zover mogelijk een omschakeling naar (grondgebonden) veehouderij plaats.

In de herziening wordt de provinciale VR2014 verwerkt. De voorwaarden die in de verordening zijn gekoppeld aan het begrip 'zorgvuldige veehouderij' (concentraties fijn stof, geurbelastingen, score op Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij en beschikbaarheid van voldoende grond) leiden ertoe dat niet op voorhand kan worden gesteld wat de maximale invulling van de bouwvlakken is. Op basis

van de berekeningsresultaten voor de maximale invulling zoals bovenstaand is beschreven, wordt in het planMER voor de thema's geurhinder en luchtkwaliteit verkend of en waar er knelpunten kunnen ontstaan in relatie tot de eisen uit de VR2014. In deze verordening zijn de volgende voorwaarden opgenomen:

- kans op geurhinder in de bebouwde kom niet hoger dan 12% en in het buitengebied niet hoger dan 20%;
- jaargemiddelde concentratie fijn stof maximaal $31,2 \text{ ug/m}^3$ op gevoelige objecten.
- bedrijven moeten blijvend beschikken over voldoende gronden om een veebezetting van 2 GVE/ha of minder te garanderen.

De uitkomsten van de onderzoeken geurhinder, luchtkwaliteit en beschikbare grond leiden naar verwachting binnen delen van het plangebied tot een bijstelling van de maximale ontwikkelingsruimte die de herziening biedt vanwege de eisen uit de VR2014. De aard en omvang van deze 'bijstelling' kan op voorhand niet worden aangegeven. Mogelijk dat binnen bepaalde zones binnen het plangebied slechts op kleine schaal ontwikkelingsruimte kan worden geboden. Het kan echter ook zijn dat bedrijfsspecifieke kenmerken (type bedrijf, omvang, toegepaste technieken) op perceelsniveau bepalend zijn voor de ontwikkelingsruimte die kan worden geboden. Dit zal op basis van de verschillende deelonderzoeken in het planMER worden uitgewerkt. De bijgestelde maximale invulling wordt ook meegenomen in de passende beoordeling (onderzoekssituatie in het onderzoek stikstofdepositie).

Realistische invulling bouwvlakken en wijzigingsbevoegdheden

Gezien de schaalvergroterende trends in de agrarische sector en daarmee samenhangend de afname van het aantal agrarische bedrijven, is het niet reëel dat alle veehouderijen binnen het plangebied zullen uitbreiden. Naast het maximale ontwikkelingsalternatief wordt in het onderzoek stikstofdepositie daarom ook een realistische invulling van de bouw mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt onderzocht. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de gegevens van het CBS (Statline) over de ontwikkeling van het aantal stuks vee binnen de gemeente Rucphen. Uit deze gegevens blijkt dat over de afgelopen 10 jaar voor de meeste diercategorieën binnen de gemeente Rucphen sprake is geweest van een afname van het aantal bedrijven en ook van het aantal stuks vee. Tabel 3.1 geeft een overzicht van de betreffende CBS-gegevens.

Tabel 3.1 Aantal dieren gemeente Rucphen (CBS)

diercategorie	Aantal bedrijven		Aantal stuks vee	
	2000	2013	2000	2013
rundvee	140	76	10.498	9.236
schapen	15	10	885	582
geiten	10	5	420	25
paarden	65	28	343	370
vleeskuikens	4	3	100.550	211.911
varkens	34	15	29.911	28.707

De trend van schaalvergroting zal de komende jaren naar verwachting nog verder doorzetten. Enerzijds zal een aantal bedrijven binnen de planperiode bedrijfsactiviteiten beëindigen, anderzijds zal (mede vanwege het wegvallen van de melkquota in 2015) een aantal bedrijven verder doorgroeien. In het planMER wordt zowel voor de grondgebonden veehouderijen als voor de intensieve veehouderijen op basis van de CBS-gegevens een realistische invulling uitgewerkt.

Uitvoerbaar alternatief

Naar verwachting zijn bij de maximale invulling van de bouw mogelijkheden die de herziening biedt, significante negatieve effecten op Natura 2000 niet uit te sluiten. Als de onderzoeksresultaten daar aanleiding toe geven, wordt een aantal maatregelen doorgerekend waarmee significante negatieve effecten kunnen worden voorkomen (of zo veel mogelijk beperkt) om te komen tot een uitvoerbaar alternatief binnen de kaders die de Natuurbeschermingswet stelt. Hierbij kan gedacht worden aan

generieke maatregelen zoals het beperken van mogelijkheden voor omschakeling naar veehouderij, het beperken van wijzigingsbevoegdheden voor vergroting van bouwvlakken of het opnemen van zoneringen waarmee binnen delen van het plangebied maatregelen worden genomen om significante negatieve effecten uit te kunnen sluiten. Ook zal in de passende beoordeling worden gekeken naar de mogelijkheden op bedrijfsniveau om met de toepassing van vergaande emissiearme stalsystemen te komen tot uitvoerbare initiatieven.

Overige ontwikkelingsmogelijkheden

Het planMER gaat niet alleen in op de effecten van de veehouderijen (en paardenhouderijen), maar ook op de overige effecten als gevolg van de overige ontwikkelingsruimte die de herziening biedt. In het planMER en in het bijzonder in de passende beoordeling dient, mede gelet op de uitspraak van de Raad van State, onder andere aandacht te worden besteed aan de effecten die samenhangen met de mogelijkheden voor permanente teeltondersteunende voorzieningen en teeltondersteunend glas. Uitgangspunt voor de effectbeschrijving vormt de maximale benutting van alle bouw mogelijkheden die met de herziening worden geboden. Bij de teeltondersteunende functies ligt daarbij de andruk op de landschappelijke effecten.

3.4. Detailniveau planMER

Tabel 3.1 geeft een overzicht van de milieuthema's die in het planMER aan de orde komen en de wijze waarop de effecten inzichtelijk worden gemaakt. Vervolgens wordt per milieuthema kort ingegaan op de onderzoeksmethodiek.

Tabel 3.1 Milieuthema's, criteria en werkwijze

Thema	te beschrijven effecten	Werkwijze
Ecologie gebiedsbescherming en soortenbescherming	- vernietiging, verstoring, en verdroging - vermesting/verzuring - aantasting leefgebied	- kwalitatief, op basis van studies en kentallen - kwantitatief onderzoek - kwalitatief
Landschap, cultuurhistorie en archeologie - landschapsstructuur/cultuurhistorie - archeologie	- aantasting karakteristieke patronen, elementen en structuren - aantasting historische landschapskenmerken - aantasting archeologische waarden	- kwalitatief, aan de hand van gemeentelijk en provinciaal beleid
Woon- en leefklimaat - geurhinder veehouderijen - luchtkwaliteit - gezondheid - geluidhinder - externe veiligheid	- geurbelasting geurgevoelige objecten - aantal geurgehinderden - luchtkwaliteit rond veehouderijen - GES-scores - geluidbelasting - toename risico's	- kwantitatief, op basis van berekeningen V-stacks - Kwantitatief, op basis van berekeningen, ISL 3a - Kwantitatief /kwalitatief - kwalitatief - kwalitatief, op basis van beschikbare basisgegevens
Bodem en water - bodemkwaliteit	- invloed op bodemkwaliteit	- kwalitatief, op basis van

Thema	te beschrijven effecten	Werkwijze
- grondwater - oppervlaktewater - waterketen	- effect grondwaterstand - effect oppervlaktewaterkwaliteit - waterberging en afkoppelen	basisgegevens en beschikbare studies
Verkeer en vervoer	- verkeersafwikkeling - verkeersveiligheid	- kwalitatief aan de hand van beschikbare verkeersgegevens

Ecologie

Natura 2000: Passende beoordeling

Binnen de gemeentegrenzen zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. In de omgeving zijn echter wel verschillende gebieden gelegen, zowel in Nederland (o.a. de Brabantse Wal en het Ulvenhoutse Bos) als in België (o.a. De Maatjes, Wuustwezelheide & Groot Schietveld). Veel van deze gebieden zijn overbelast qua stikstofdepositie zodat bij elke extra depositie significante effecten op de instandhoudingsdoelen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Voor een nadere toelichting op de te onderzoeken gebieden wordt verwezen naar bijlage 3 bij deze Notitie reikwijdte en detailniveau. In de passende beoordeling speelt de stikstofdepositie als gevolg van de uitbreidingsmogelijkheden die worden geboden aan de veehouderijen daarom een belangrijke rol. Zowel de ontwikkelingsruimte voor intensieve veehouderijen als de ontwikkelingsruimte voor grondgebonden veehouderijen (en tevens paardenhouderijen) is in dat kader relevant. De stikstofdepositie wordt berekend met het verspreidingsmodel OPS-pro. In de passende beoordeling wordt inzicht gegeven in de maximale toename van stikstofdepositie (mol/ha/jr). In het onderzoek ligt de nadruk op de meest kritische habitats, waar elke extra depositie kan leiden tot het belemmeren van de instandhoudingsdoelen voor dit type.

Programmatistische aanpak stikstof (PAS)

Met de PAS pakken verschillende overheden de stikstofproblematiek binnen Natura 2000 aan. De PAS heeft tot doel economische ontwikkelingen, zoals uitbreiding van veehouderijen, samen te laten gaan met het realiseren van Natura 2000-doelen. Met de PAS wordt een samenhangend pakket van maatregelen vastgesteld waardoor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 wordt beperkt. Daarbij gaat het enerzijds om een pakket nationale maatregelen voor de landbouw, om ervoor te zorgen dat de daling van de depositie die al plaatsvindt, nog eens extra wordt versneld. Anderzijds gaat het om herstelmaatregelen binnen Natura 2000 (om te komen tot de meest effectieve maatregelen wordt per Natura 2000-gebied een gebiedsanalyse uitgevoerd). Het positieve effect van deze maatregelen wordt (gedeeltelijk) benut om ontwikkelingsruimte te bieden voor economische activiteiten, waaronder uitbreidingsruimte voor veehouderijen. De PAS treedt naar verwachting in de loop van 2015 in werking. Het in werking treden van de PAS kan consequenties hebben voor de toetsing van de uitvoerbaarheid van ontwikkelingsruimte binnen ruimtelijke plannen. Bij het opstellen van het planMER zal op basis van de op dat moment beschikbare informatie over de PAS inzicht worden gegeven in de ontwikkelingsruimte in het buitengebied van de gemeente Rucphen.

In de passende beoordeling wordt niet alleen ingegaan op de effecten die samenhangen met het thema stikstofdepositie, maar ook op andere mogelijke effecten. Gezien de afstand tot Natura 2000 zal echter geen sprake zijn van andere belangrijke nadelige effecten.

Overige ecologische aspecten

Het planMER beschrijft ook de EHS in en rond het plangebied en de beschermde soorten die in het plangebied aanwezig zijn (op basis van beschikbare basisgegevens en bronnen) en gaat in op de mogelijke effecten op de aanwezige waarden.

Geurhinder

De voorwaarden in de VR2014 (kans op geurhinder in de bebouwde kom niet hoger dan 12% en in het buitengebied niet hoger dan 20%) vormt het vertrekpunt voor het onderzoek geurhinder. Voor de

diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld, worden in het planMER berekeningen uitgevoerd met het rekenmodel 'V-stacks gebied'. In het planMER worden uitspraken gedaan over de gevolgen van de herziening voor het aantal geurgehinderden. Op basis van de uitkomsten van berekeningen wordt geïnventariseerd waar binnen het plangebied knelpunten ontstaan in relatie tot de voorwaarden uit de VR2014. Waar relevant worden maatregelen uitgewerkt waarmee de optredende geurbelasting kan worden beperkt.

Voor de diercategorieën waar geen emissiefactoren voor zijn vastgesteld (bijvoorbeeld melkrundvee), gaat het planMER in op de afstandseisen uit de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit en de consequenties voor de herziening van het bestemmingsplan.

Luchtkwaliteit

Rond intensieve veehouderijen (in het bijzonder pluimveehouderijen) kan sprake zijn van verhoogde concentraties fijn stof. In aansluiting op de uitgangspunten voor het onderzoek geurhinder worden in het planMER de concentraties luchtverontreinigende stoffen in beeld gebracht met het rekenmodel ISL 3a (referentiesituatie en maximale invulling). De uitkomsten worden enerzijds getoetst aan de wettelijke grenswaarden en anderzijds aan de eisen uit de VR2014 (jaargemiddelde concentratie fijn stof maximaal 31,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ op gevoelige objecten). Daar waar sprake is van overschrijdingssituaties, beschrijft het planMER maatregelen waarmee de toename van emissies kan worden beperkt.

Gezondheid

De uitkomsten van de onderzoeken geurhinder en luchtkwaliteit worden gebruikt om conclusies te trekken over de mogelijke gezondheidseffecten. Hiertoe worden zogenaamde GES-scores (beoordeling milieukwaliteit) gekoppeld aan de optredende geurbelastingen en concentraties luchtverontreinigende stoffen in de referentiesituatie en bij de maximale invulling van ontwikkelingsruimte in de herziening.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Het plangebied heeft grote landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Ook hebben delen van het plangebied een archeologische verwachtingswaarde. Het planMER beschrijft de aanwezige waarden en gaat in op de mogelijke gevolgen van de bouw- en gebruiksmogelijkheden die de herziening biedt voor deze waarden. Daarbij wordt aangesloten bij de gemeentelijke erfgoedkaart. In de effectbeschrijvingen wordt niet alleen ingegaan op de bebouwing ten behoeve van veehouderijen, maar ook aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen van teeltondersteunende voorzieningen en teeltondersteunend glas.

Overige milieuaspecten

De hiervoor beschreven milieuaspecten zijn in relatie tot de ontwikkelingsruimte in de herziening het meest relevant. In het planMER wordt echter ook aandacht besteed aan de overige milieuaspecten: verkeer, externe veiligheid, geluid, bodem en water. Voor deze aspecten wordt uitgegaan van een kwalitatieve beschrijving op basis van beschikbare basisgegevens en onderzoeken.

Met de voorliggende Notitie reikwijdte en detailniveau worden overlegpartners en bestuursorganen geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER. De Notitie reikwijdte en detailniveau wordt ook ter inzage gelegd. In het planMER wordt een overzicht opgenomen van de reacties op de voorliggende Notitie reikwijdte en detailniveau en de wijze waarop hiermee is omgegaan.

Naar verwachting zullen de uitkomsten van de passende beoordeling en het planMER van invloed zijn op de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen zoals die wordt vastgelegd met de herziening. Om in een zo vroeg mogelijk stadium zicht te hebben op deze consequenties, wordt als bijlage bij de voorontwerp-herziening een concept-planMER opgenomen waarin de belangrijkste gevolgen zijn uitgewerkt. Conform de eisen uit het Besluit milieueffectrapportage dient in de herziening te worden gemotiveerd op welke wijze in het plan wordt omgegaan met de resultaten en conclusies uit het planMER.

Het planMER wordt vervolgens samen met de ontwerp-herziening formeel in procedure gebracht. Op dat moment vindt ook de toetsing door de Commissie voor de m.e.r. plaats. Daarmee is de planmer-procedure in principe afgerond. In het vervolg van de procedure vormt het planMER een bijlage bij de herziening.

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Bijlagen

Mer-plichtig	Mer-beoordelingsplichtig
<i>De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan:</i>	<i>De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan:</i>
1. 85.000 stuks mesthoenders (Rav¹⁾ cat. E 3 t/m 5); 2. 60.000 stuks hennen (Rav cat. E 1 en E2); 3. 3.000 stuks mestvarkens (Rav cat. D3); 4. 900 stuks zeugen (Rav cat. D 1.2 en D 1.3).	1. 40.000 stuks pluimvee (Rav¹⁾ cat. E, F, G en J); 2. 2.000 stuks mestvarkens (Rav cat. D.3); 3. 750 stuks zeugen (Rav cat. D.1.2, D.1.3 en D.3 voor zover het opfokzeugen betreft); 4. 3.750 stuks gespeende biggen (biggenopfok) (Rav cat. D.1.1); 5. 5.000 stuks pelsdieren (fokteven) (Rav cat. H.1 t/m H.3); 6. 1.000 stuks voedsters of 6.000 vlees- en opfokkonijnen tot dekleeftijd (Rav cat. I.1 en I.2); 7. 200 stuks melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar (Rav cat. A.1 en A.2); 8. 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 3); 9. 340 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 1, A 2 en A 3); 10. 1.200 stuks vleesrunderen (Rav cat. A.4 t/m A.7); 11. 2.000 stuks schapen of geiten (Rav cat. B.1 en C.1 t/m C.3); 12. 100 stuks paarden of pony's (Rav cat. K.1 en K.3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld (Rav cat. K.2 en K.4); 13. 1.000 stuks struisvogels (Rav cat. L.1 t/m L.3).

1) Regeling ammoniak en veehouderij.

Samenvatting

1. Inleiding
2. Integrale herziening Buitengebied Rucphen 2015
3. Aanpak planMER
4. Natuur: passende beoordeling
 - 4.1. Toetsingskader
 - 4.2. Referentiesituatie
 - 4.3. Plansituatie
 - 4.4. Effectbeoordeling
5. Landschap, cultuurhistorie en archeologie
 - 5.1. Toetsingskader
 - 5.2. Referentiesituatie
 - 5.3. Plansituatie
 - 5.4. Effectbeoordeling
6. Woon- en leefklimaat
 - 6.1. Geurhinder
 - 6.1.1. Toetsingskader
 - 6.1.2. Referentiesituatie
 - 6.1.3. Plansituatie
 - 6.2. Luchtkwaliteit
 - 6.2.1. Toetsingskader
 - 6.2.2. Referentiesituatie
 - 6.2.3. Plansituatie
 - 6.3. Gezondheid
 - 6.3.1. Toetsingskader
 - 6.3.2. Referentiesituatie
 - 6.3.3. Plansituatie

- 6.4. Geluidhinder
 - 6.4.1. Toetsingskader
 - 6.4.2. Referentiesituatie
 - 6.4.3. Plansituatie
- 6.5 Externe veiligheid
 - 6.4.1. Toetsingskader
 - 6.4.2. Referentiesituatie
 - 6.4.3. Plansituatie
- 6.5. Effectbeoordeling

7. Bodem en water

- 7.1. Toetsingskader
- 7.2. Referentiesituatie
- 7.3. Plansituatie
- 7.4. Effectbeoordeling

8. verkeer en vervoer

- 8.1. Toetsingskader
- 8.2. Referentiesituatie
- 8.3. Plansituatie
- 8.4. Effectbeoordeling

9. Conclusies en vertaling in bestemmingsplan

- 9.1. Conclusies
- 9.2. Leemten in kennis en monitoring

In het plangebied zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Directe effecten zoals versnippering, areaalverlies en verandering waterhuishouding treden dan ook niet op. Op grond van de externe werking van de Natuurbeschermingswet 1998 dienen ook mogelijke effecten van buiten de Natura 2000-gebieden onderzocht worden. Omdat in de ruime omgeving van het plangebied wel verschillende Natura 2000-gebieden aanwezig zijn, dienen deze mogelijke effecten beschouwd te worden. In dit geval gaat het daarbij vooral over het thema stikstofdepositie; het bestemmingsplan Buitengebied Rucphen biedt namelijk mogelijkheden voor uitbreiding van veehouderijbedrijven, hetgeen kan leiden tot extra emissie van stikstof en deze stikstof zal deels neerslaan in de Natura 2000-gebieden. In deze bijlage is verkend welke gebieden maatgevend zijn voor de toetsing van effecten van het bestemmingsplan (meest gevoelige habitattypen op de kortste afstand).

In de ruime omgeving van het plangebied zijn de volgende Natura 2000-gebieden aanwezig:

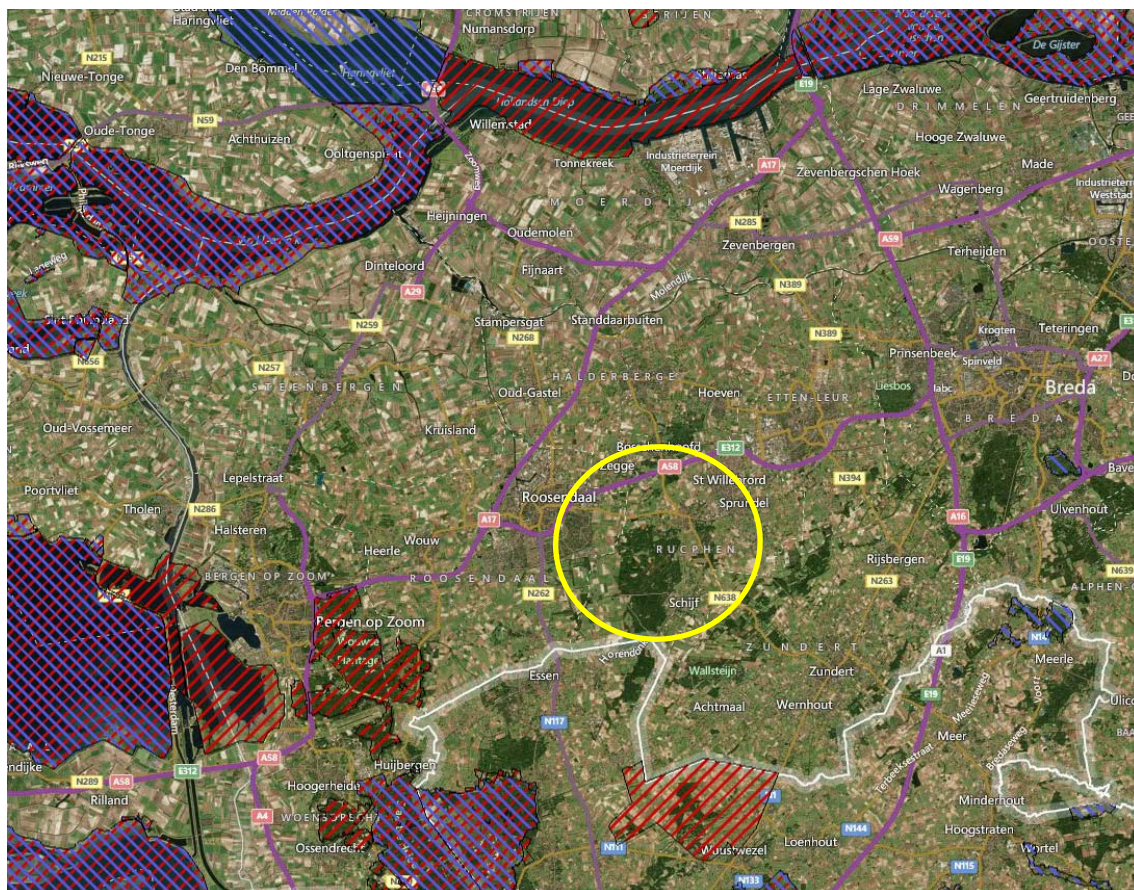
Nederland

1. Brabantse Wal (ook in België):	7 km
2. Oosterschelde:	18 km
3. Ulvenhoutse Bos:	11 km (maatgevend voor gebieden ten oosten van Breda)
4. Hollands Diep	12,3 km
5. Krammer-Volkerak:	14 km
6. Biesbosch:	17 km

België

7. Klein en Groot Schietveld:	10-11 km
8. De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld:	5 km
9. Heesbossen, Vallei van Marke en Merske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop:	9,5 km

In figuur 1 is de ligging van deze gebieden (rood en blauw) opgenomen.

Figuur 1 Ligging Natura 2000-gebieden t.o.v. het plangebied (gele cirkel)
(bron: www.natura2000.eea.europa.eu)

Deze gebieden en hun gevoeligheid voor stikstofdepositie worden hieronder beschreven. Uit deze analyse blijkt welke gebieden relevant zijn voor het planMER.

Brabantse Wal

De Brabantse Wal vormt het westelijke uiteinde van het Pleistocene zandgebied van Zuid-Nederland. Door de eroderende werking van de Schelde is een voor Nederlandse begrippen spectaculaire overgang ontstaan van het zandlandschap naar het Zeeuwse kleilandschap: de 'wal'. Bovenop deze wal ligt een gebied met bossen, droge en natte heiden, landbouwontginningen, kleine stuifzanden en enkele van Brabants grootste vennen. Een groot deel van dit gebied is aangemeld onder de Vogelrichtlijn, een kleiner (zuidelijk gelegen) deel onder de Habitatrichtlijn.

De instandhoudingsdoelen voor het gebied zijn opgenomen in onderstaande tabel.

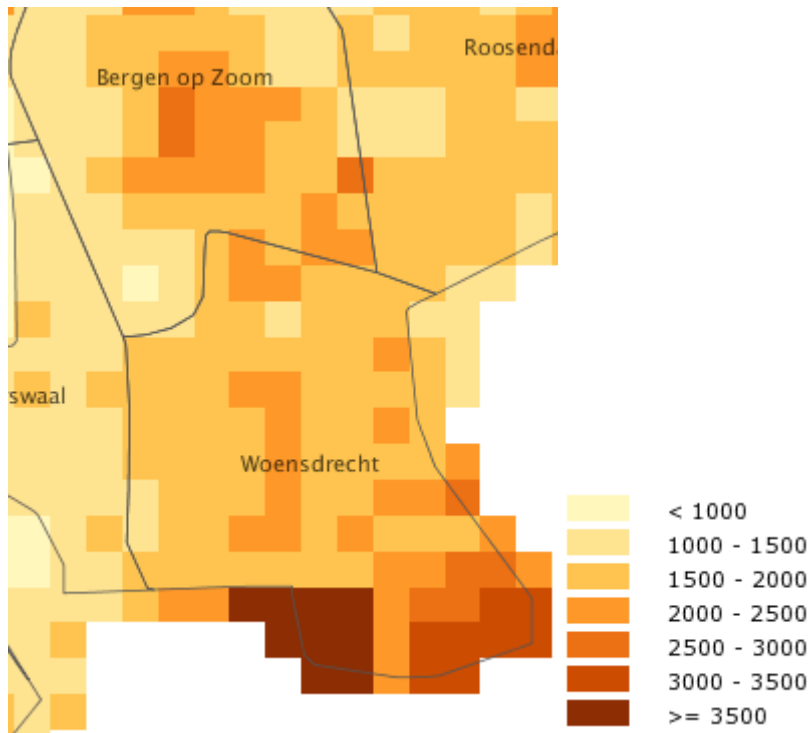
		SVI Landelij k	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Habitattypen							
H2310	Stuifzandheiden met struikheide	--	>	>			
H2330	Zandverstuivingen	--	>	>			
H3130	Zwakgebufferde vennen	-	>	>			
H3160	Zure vennen	-	=	>			
H4010 A	Vochtige heiden (hogere	-	>	>			

	zandgronden)						
H4030	Droge heiden		>	>			
Habitatsoorten							
H1166	Kamsalamander	-	>	>	>		
H1831	Drijvende waterweegbree	-	>	>	>		
Broedvogels							
A004	Dodaars	+	=	>			40
A008	Geoorde fuut	+	= (<)	>			40
A072	Wespendief	+	=	=			13
A224	Nachtzwaluw	-	=	=			80
A236	Zwarte Specht	+	=	=			40
A246	Boomleeuwerik	+	=	=			100

Legenda	
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

De in het gebied aanwezige habitattypen en –soorten en broedvogels zijn gevoelig voor stikstofdepositie. De achtergronddepositie (nagenoeg overal > 1500 mol N/ha/jr.) overschrijdt de kritische depositiewaarden (KDW) van de aanwezige habitattypen ruimschoots, zoals uit onderstaande tabel en figuur blijkt.

Habitatype	kritische depositiewaarde (mol N/ha/jr.)
H2310 Stui/zandheiden met struikhei	1071
H2330 Zandverstuivingen	714
H3130 Zwakgebufferde vennen	571
H3160 Zure vennen	714
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	1214
H4030 Droge heiden	1071

Figuur 2 Achtergronddepositie in 2013 (geraadpleegd, november 2014) (bron: geodata.rivm.nl/gcn)

Conclusie

De Brabantse Wal is in westelijke richting het maatgevende Natura 2000-gebied. De in het gebied aanwezige habitattypen en –soorten en broedvogels zijn gevoelig voor stikstofdepositie. In de passende beoordeling worden de gevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen op maatgevende punten binnen het Natura 2000-gebied in beeld gebracht.

Oosterschelde

De Oosterschelde is een voormalig estuarium, dat na de aanleg van de Deltawerken is veranderd in een ondiepe baai met zout water en een gedempt getij. Het gebied herbergt de belangrijkste getijdennatuur van Zuidwest- Nederland in de vorm van droogvallende platen en schorren met de daarbij behorende grote hoeveelheden foeragerende en rustende wadvogels. Onder water bevindt zich een kleurrijke wereld, boordevol mariene wieren en dieren. Aan de noord- en zuidkant van de Oosterschelde behoort een kralensnoer van binnendijkse terreinen tot het Natura 2000-gebied. Deze zijn rijk aan milieugradiënten en zijn van belang voor onder meer zilte graslanden, broedende en rustende vogels en de Noordse woelmuis. Sinds 2002 heeft de Oosterschelde de status van Nationaal Park.

		SVI Lande- lijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Habitattypen							
H1160	Grote baaien	--	=	>			
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	-	>	=			
H1320	Slijkgrasvelden	--	=	=			
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	-	=	=			
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	-	>	=			

H7140B	Overgangs- en trilvenen veenmosrietlanden	-	>	>			
Habitatsoorten							
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	=	>		
H1365	Gewone zeehond	+	=	>	>		
Broedvogels							
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=			19
A132	Kluut	-	=	=			2000*
A137	Bontbekplevier	-	=	=			100*
A138	Strandplevier	--	>	>			220*
A191	Grote stern	--	=	=			4000*
A193	Visdief	-	=	=			6500*
A194	Noordse Stern	+	=	=			20
A195	Dwergstern	--	=	=			300*
Niet-broedvogels							
A004	Dodaars	+	=	=		80	
A005	Fuut	-	=	=		370	
A007	Kuifduiker	+	=	=		8	
A017	Aalscholver	+	=	=		360	
A026	Kleine Zilverreiger	+	=	=		20	
A034	Lepelaar	+	=	=		30	
A037	Kleine Zwaan	-	=	=			
A043	Grauwe Gans	+	=	=		2300	
A045	Brandgans	+	=	=		3100	
A046	Rotgans	-	=	=		6300	
A048	Bergeend	+	=	=		2900	
A050	Smient	+	=	=		12000	
A051	Krakeend	+	=	=		130	
A052	Wintertaling	-	=	=		1000	
A053	Wilde eend	+	=	=		5500	
A054	Pijlstaart	-	=	=		730	
A056	Slobeend	+	=	=		940	
A067	Brilduiker	+	=	=		680	
A069	Middelste Zaagbek	+	=	=		350	
A103	Slechtvalk	+	=	=		10	
A125	Meerkoet	-	=	=		1100	
A130	Scholekster	--	=	=		24000	
A132	Kluut	-	=	=		510	
A137	Bontbekplevier	+	=	=		280	
A138	Strandplevier	--	=	=		50	
A140	Goudplevier	--	=	=		2000	
A141	Zilverplevier	+	=	=		4400	
A142	Kievit	-	=	=		4500	
A143	Kanoet	-	=	=		7700	
A144	Drieteenstrandloper	-	=	=		260	
A149	Bonte strandloper	+	=	=		14100	
A157	Rosse grutto	+	=	=		4200	
A160	Wulp	+	=	=		6400	
A161	Zwarte ruiter	+	=	=		310	
A162	Tureluur	-	=	=		1600	
A164	Groenpootruiter	+	=	=		150	

A169	Steenloper	--	=	=		580	
------	------------	----	---	---	--	-----	--

Het meest stikstofgevoelige habitatype betreft *H7140B Overgangs- en trilveen (veenmosrietlanden)* met een kritische depositie van 714 mol N/ha/jr. De achtergronddepositie in het Natura 2000-gebied is op de oevers en binnendijs overal hoger (ca. 770 – 1520 mol N/ha/jr) dan deze kritische depositiewaarde, zodat ook bij een geringe extra stikstofdepositie significant negatieve effecten op dit habitatype niet kunnen worden uitgesloten. Ook voor de andere habitatypen geldt dat op de meeste plekken de KDW wordt overschreden. Alleen het habitatype H1160 Grote baaien is niet gevoelig voor stikstofdepositie.

Tabel 4.5 Kritische depositiewaarden habitatypen Oosterschelde

Habitatype	kritische depositiewaarde (mol N/ha/jr.)
H1160 Grote baaien	> 2400
H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	1643
H1320 Slijkgrasvelden	1643
H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijs)	1571
H1330B Schorren en zilte graslanden (binnendijs)	1571
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	714

Conclusie

Uitgaande van de maximale benutting van alle ontwikkelingsruimte die in een buitengebied wordt geboden, kan sprake zijn van een invloedsgebied van vele tientallen kilometers. Vanwege de stikstofgevoeligheid wordt ook de Oosterschelde als relevant Natura 2000-gebied meegenomen in de passende beoordeling. In de passende beoordeling worden de gevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen op maatgevende punten binnen het Natura 2000-gebied in beeld gebracht.

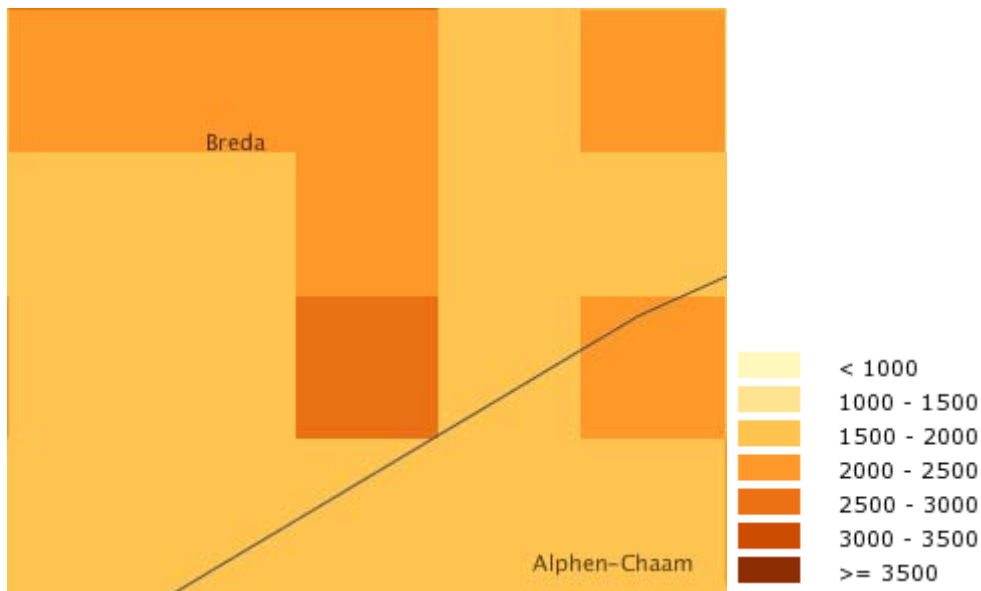
Ulvenhoutse Bos

Het Ulvenhoutse Bos is een klein bosgebied. Het beekbegeleidende bos ligt langs de Broekloop en de Bavelse Leij, zijbeekjes van de Mark. In de ondergrond bevinden zich slecht doorlatende, kalkrijke leemlagen, die voor een schijngrondwaterspiegel en hoge waterstanden zorgen. Er zijn gradiënten aanwezig van droge tot vochtige, lemige zandgronden naar natte leem- en veengronden waar basenrijk kwelwater toestroomt. Om het natte bos beter te kunnen exploiteren zijn in het verleden greppels gegraven en werden de (hakhout)bomen op de tussenliggende hogere delen (rabatten) geplaatst. Dit patroon is nog steeds overal in het bos aanwezig en wordt doorkruist door de verschillende beeklopen. De meeste hogere gronden zijn bedekt met eiken-beukenbos, op armere gronden ook met eiken-berkenbossen. Langs de beken en op de lage delen van dalflanken staan vogelkers-essenbossen. Op enkele zeer natte plekken langs beekjes zijn kleine stukjes kwelgevoed elzenbroekbos aanwezig.

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.
Habitattypen				
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	-	=	=
H9160A	Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	--	>	>
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	>	>

De habitatypen zijn gevoelig voor stikstofdepositie. De achtergronddepositie is (ruimschoots) hoger (> 1910 mol N/ha/jr.) dan de KDW, zoals onderstaande tabel en figuur laten zien.

Habitatype	kritische depositiewaarde (mol N/ha/jr.)
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	1429
H9160A Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	1429
H91E0C *Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	1857

Figuur 3 Achtergronddepositie in 2013 (geraadpleegd, november 2014) (bron: geodata.rivm.nl/gcn)

Conclusie

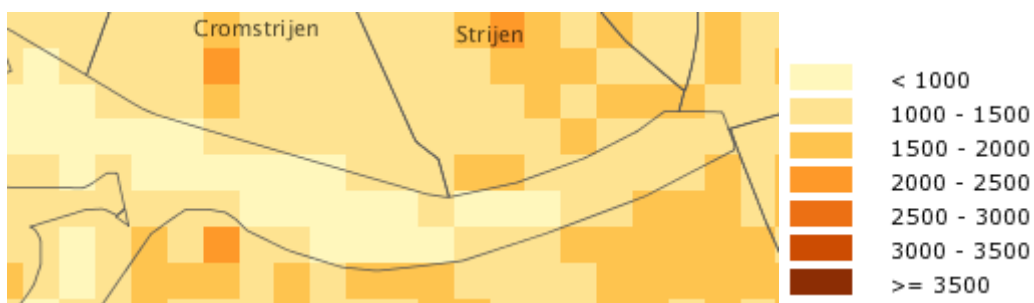
Het Ulvenhoutse Bos is in oostelijke richting het maatgevende Natura 2000-gebied. De in het gebied aanwezige habitattypen en –soorten en broedvogels zijn gevoelig voor stikstofdepositie. In de passende beoordeling worden de gevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen op maatgevende punten binnen het Natura 2000-gebied in beeld gebracht.

Hollands Diep

Het Hollands Diep is het water tussen Biesbosch en Haringvliet, op de grens van Zuid-Holland en Noord-Brabant. Het gebied is in zijn geheel aangewezen onder de Vogelrichtlijn, terwijl enkele voormalige grienden en gorzen op de noordoever beschermd zijn onder de Habitat richtlijn. Het hele gebied is van belang als rust- en foerageergebied voor ganzen en eenden. De oeverlanden zijn begroeid met wilgenbos, natte ruigten en overstromingsgraslanden en vormen een geschikt leefgebied voor de Noordse woelmuis. Het open water is doortrekroute voor trekvis.

Het gebied is nauwelijks gevoelig voor stikstofdepositie. De achtergronddepositie ligt hier ter plaatse van de habitattypen ruimschoots onder de KDW.

Habitatype	kritische depositiewaarde (mol N/ha/jr.)
H3270 Slikkige rivieroeveren	> 2400
H6430B Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	> 2400
H91E0A *Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	2429

Figuur 4 Achtergronddepositie in 2013 (geraadpleegd, november 2014) (bron: geodata.rivm.nl/gcn)

Conclusie

Gezien de achtergronddeposities in relatie tot de kritische depositiewaarden, wordt het Hollandsdiep in de passende beoordeling buiten beschouwing gelaten. De andere Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zullen maatgevend zijn voor de ontwikkelingsruimte die met de herziening kan worden geboden.

Krammer-Volkerak

Ingesloten door autosnelwegen over de grote afsluitdijken ligt het Krammer-Volkerak, een uitgestrekt zoetwatermeer met een vast waterpeil en op de drooggevalle platen graslanden en ruigten. Het Krammer-Volkerak stond via de Grevelingen en de Oosterschelde in open verbinding met de Noordzee, maar deze verbindingen zijn respectievelijk in 1964 en 1987 afgesloten. De vogels van het zoute milieu moesten plaats maken voor ganzen en eenden die vooral aan zoet water zijn gebonden. Toch is het nog een belangrijk broedgebied voor kustbroedvogels en ook is het gebied van groot belang als pleisterplaats en foerageergebied voor trek- en wintervogels.

Het gebied is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied. In onderstaande tabel zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor dit gebied opgenomen. Voor het Krammer-Volkerak dient nog een besluit te worden genomen over een zoete of zoute toekomst. Dit zal ingrijpende gevolgen hebben voor de natuurdoelstellingen. In de tabel zijn daarom per habitattypen en -soort 2 verschillende doelen opgenomen.

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. . Kwal.	Doelst. . Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Habitattypen							
H1310 A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	-	>	>			
H1310 A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	-	geen	geen			
H1310 B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	+	>	>			
H1310 B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	+	geen	geen			
H1330 A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	-	>	>			
H1330 A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	-	geen	geen			
H2190	Vochtige duinvalleien	-	= (<)	=			

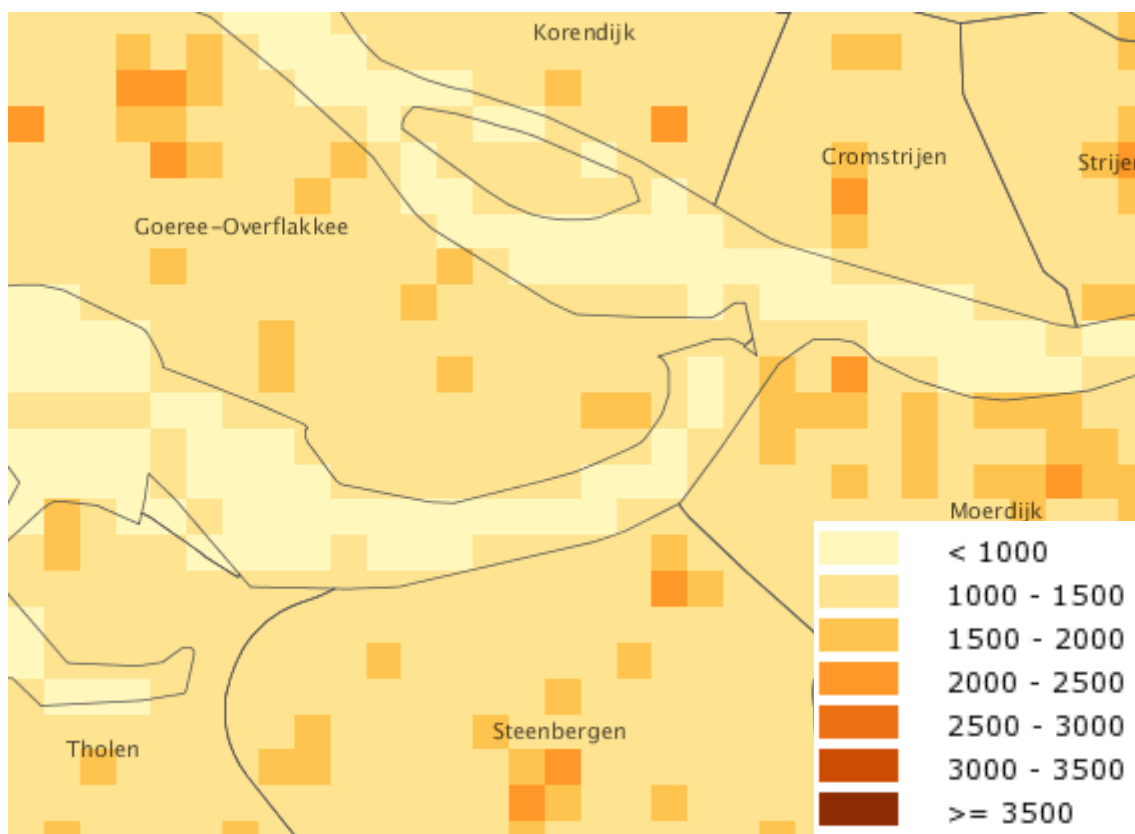
B	(kalkrijk)						
H2190 B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	=			
H6430 B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	= (<)	=			
H6430 B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	>	=			
H91E0 A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen)	-	= (<)	= (<)			
H91E0 A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutooibossen)	-	>	>			
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen- iepenbossen)	--	= (<)	= (<)			
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen- iepenbossen)	--	>	>			
Habitatsoorten							
H1340	*Noordse woelmuis	--	=	=	=		
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	=	>		
Broedvogels							
A034	Lepelaar	+	=	=			30
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=			10
A132	Kluut	-	=	=			2000*
A137	Bontbekplevier	-	=	=			100*
A138	Strandplevier	--	=	=			220*
A176	Zwartkopmeeuw	+	=	=			400*
A183	Kleine Mantelmeeuw	+	=	=			810
A193	Visdief	-	=	=			6500*
A195	Dwergstern	--	=	=			300*
Niet-broedvogels							
A005	Fuut	-	=	=		1100	
A007	Kuifduiker	+	=	=		2	
A017	Aalscholver	+	= (<)	=		490	
A034	Lepelaar	+	=	=		40	
A037	Kleine Zwaan	-	=	=		5	
A043	Grauwe Gans	+	=	=		2100 foer/ 12720 slaap	
A045	Brandgans	+	=	=		1100	
A046	Rotgans	-	=	=		160	
A048	Bergeend	+	=	=		1200	
A050	Smient	+	=	=		2500	
A051	Krakeend	+	=	=		480	
A052	Wintertaling	-	=	=		670	
A053	Wilde eend	+	=	=		5300	
A054	Pijlstaart	-	=	=		180	
A056	Slobeend	+	=	=		310	

A059	Tafeleend	--	=	=		130	
A061	Kuifeend	-	=	=		4000	
A067	Brilduiker	+	=	=		640	
A069	Middelste Zaagbek	+	=	=		20	
A094	Visarend	+	=	=		2	
A103	Slechtvalk	+	=	=		5	
A125	Meerkoet	-	=	=		1300	
A132	Kluut	-	=	=		430	
A137	Bontbekplevier	+	=	=		40	
A156	Grutto	--	=	=		140	
A162	Tureluur	-	=	=		60	

* voor een naam betekent het prioritaire soort of habitatype; achter een getal in de kolom draagkracht aantal paren duidt het op een regionaal doel

Het meest stikstofgevoelige habitatype betreft *H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)* met een kritische depositie van 1429 mol N/ha/jr. De achtergronddepositie is in het hele Natura 2000-gebied vrijwel overal lager dan deze kritische depositie. In een aantal kilometerhokken is de achtergronddepositie gelijk aan of iets hoger dan de kritische depositiewaarde, zodat ook bij een geringe extra stikstofdepositie significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten. De achtergrondwaarde ligt verder lager dan de KDW's van de overige habitatypen.

		KDW in mol N/ha/jr.
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	1643
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevermuur)	1500
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	1571
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	1429
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	> 2400
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	2429
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	2000

Figuur 5 Achtergronddepositie in 2013 (geraadpleegd, november 2014) (bron: geodata.rivm.nl/gcn)

Conclusie

Krammer-Volkerak is in noordwestelijke richting het maatgevende Natura 2000-gebied. Ondanks dat de achtergronddeposities slechts op zeer beperkte schaal boven de kritische depositiewaarden zijn gelegen, kunnen significante negatieve effecten niet op voorhand worden uitgesloten. In de passende beoordeling worden de gevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen op maatgevende punten binnen het Natura 2000-gebied in beeld gebracht.

Biesbosch

De Biesbosch bestaat uit een groot aantal eilanden en kreken, die grotendeels zijn begroeid met wilgenbos, in afwisseling met struwelen, ruigten, rietlanden en graslanden. Het gebied stond bekend als het grootste zoetwater getijdengebied van Europa, maar veel van deze faam is teloorgegaan door de uitvoering van de Deltawerken. Wat zich sindsdien gevormd heeft, is een ondoordringbare wil dernis die, vooral door haar uitgestrektheid, nog steeds van groot belang is voor een heel scala aan habitattypen en moerassoorten, waaronder Bever, IJsvogel, Blauwborst, Noordse woelmuis, Fint en Grote modderkruiper. Ook is het gebied rijk aan bijzondere epifytische mossen. Aan de noordoostkant van het gebied ligt een polder- en uiterwaardenlandschap met enkele van de beste voorbeelden van stroomdalgrasland en weidekervelhooiland in ons land.

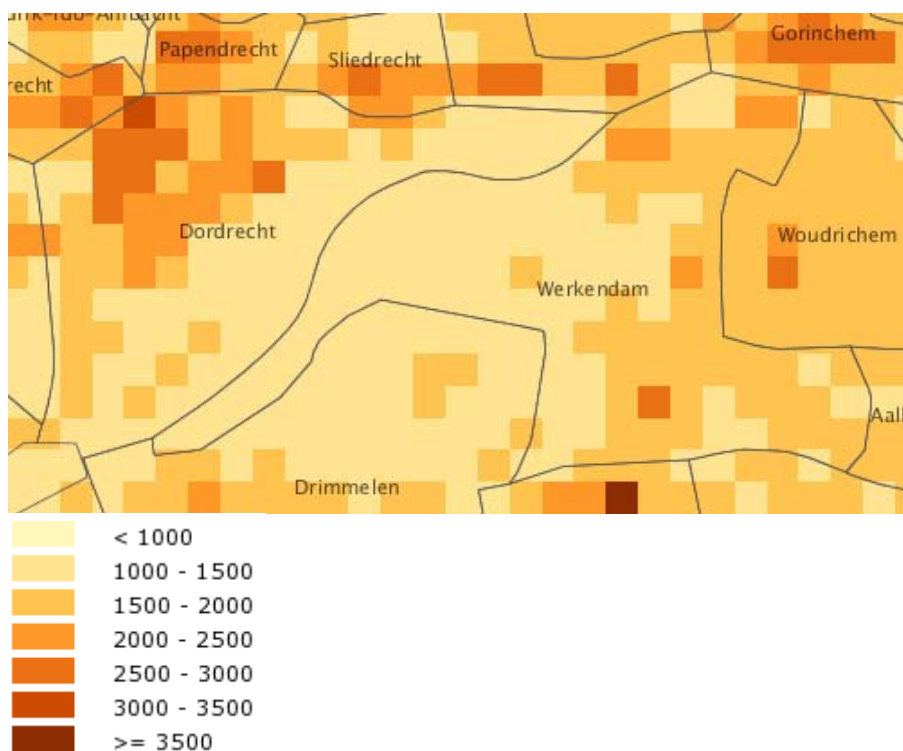
		SVI Landelij k	Doelst. Opp.vl.	Doelst. . Kwal.	Doelst. . Pop.	Draagkrac ht aantal vogels	Draagkrac ht aantal paren
Habitattypen							
H3260B	Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	-	=	=			
H3270	Slikgige rivieroever	-	>	>			
H6120	*Stroomdalgraslanden	--	>	=			
H6430	Ruigten en zomen	+	=	=			

A	(moerasspirea)						
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	>	=			
H6510 A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	-	=	>			
H6510B	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)	--	>	=			
H91E0 A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	-	=(<)	>			
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	--	>	>			
Habitatsoorten							
H1095	Zeeprrik	-	=	=	>		
H1099	Rivierprrik	-	=	=	>		
H1102	Elft	--	=	=	>		
H1103	Fint	--	=	=	>		
H1106	Zalm	--	=	=	>		
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=		
H1145	Grote modderkruiper	-	=	=	=		
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=		
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=		
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=		
H1337	Bever	-	=	=	=		
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>		
H1387	Tonghaarmuts	-	>	>	>		
Broedvogels							
A017	Aalscholver	+	=	=		310	
A021	Roerdomp	--	>	>		10	
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=		30	
A119	Porseleinhoen	--	>	>		9	
A229	Ijsvogel	+	=	=		20	
A272	Blauwborst	+	=	=		1300	
A292	Snor	--	=	=		130	
A295	Rietzanger	-	=	=		260	
Niet-broedvogels							
A005	Fuut	-	=	=		450	
A017	Aalscholver	+	=	=		330	
A027	Grote Zilverreiger	+	=	=		10 foer/ 60 slaap	
A034	Lepelaar	+	=	=		10	
A037	Kleine Zwaan	-	=	=		10	
A041	Kolgans	+	=	=		1800 foer/ 34200 slaap	
A043	Grauwe Gans	+	=	=		2300	
A045	Brandgans	+	=	=		870 foer/ 4900 slaap	
A050	Smient	+	=	=		3300	
A051	Krakeend	+	=	=		1300	
A052	Wintertaling	-	=	=		1100	
A053	Wilde eend	+	=	=		4000	
A054	Pijlstaart	-	=	=		70	
A056	Slobeend	+	=	=		270	
A059	Tafeleend	--	=	=		130	

A061	Kuifeend	-	=	=	3800	
A068	Nonnetje	-	=	=	20	
A070	Grote Zaagbek	--	=	=	30	
A075	Zeearend	+	=	=	2	
A094	Visarend	+	=	=	6	
A125	Meerkoet	-	=	=	3100	
A156	Grutto	--	=	=	60	

Een deel van de aangewezen habitattypen is gevoelig of zeer gevoelig voor vermesting/verzuring door stikstofdepositie, zoals onderstaande tabel laat zien. De achtergronddepositie is hoger dan de KDW's van de stikstofgevoelige habitattypen. Ook de aangewezen habitatsoorten zijn gevoelig voor stikstofdepositie.

Habitattypen	Kritische Depositiewaarde (mol N/ha/jr.)
H3260B Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	> 2.400
H3270 Slikkige rivieroever	> 2.400
H6120 *Stroomdalgraslanden	1.286
H6430A Ruigten en zomen (moerasspirea)	> 2.400
H6430B Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	> 2.400
H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	1.429
H6510B Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)	1.571
H91E0A *Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	2.429
H91E0B *Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	2.000

Figuur 6 Achtergronddepositie in 2013 (geraadpleegd, november 2014) (bron: geodata.rivm.nl/gcn)

Conclusie

De Biesbosch is in noordoostelijke richting het maatgevende verzuringsgevoelige Natura 2000-gebied. In de passende beoordeling worden de gevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen op maatgevende punten binnen het Natura 2000-gebied in beeld gebracht.

Klein en Groot Schietveld (België)

Groot Schietveld is militair domein en wordt actief gebruikt als oefenterrein voor de artillerie. Het Groot Schietveld is 1571 ha groot. Het bestaat uit een grote, aaneengesloten oppervlakte droge en vochtige heide, vennen en hooilanden omringd door een gordel van bossen. Het reservaat is belangrijk om zijn grote natuurlijke soortenrijkdom. Vooral planten van de vochtige heide, zoals heideorchis, veenorchis, klokjesgentiaan en ronde zonnedaauw zijn er nog te vinden. Ook voor insecten is het gebied interessant. Zo worden er meer dan 30 soorten dagvlinders, waaronder het gentiaanblauwtje, aangetroffen. Maar het Groot Schietveld is vooral bekend om zijn grote adderpopulatie, die tot de belangrijkste van Noordwest-Europa behoort, en om de meer dan 100 soorten broedvogels, waaronder de wespandief en de nachtzwaluw. Loopt zowel over het grondgebied van Brecht, Wuustwezel als Brasschaat. Het Groot Schietveld blijft militair domein en bijgevolg niet vrij toegankelijk.

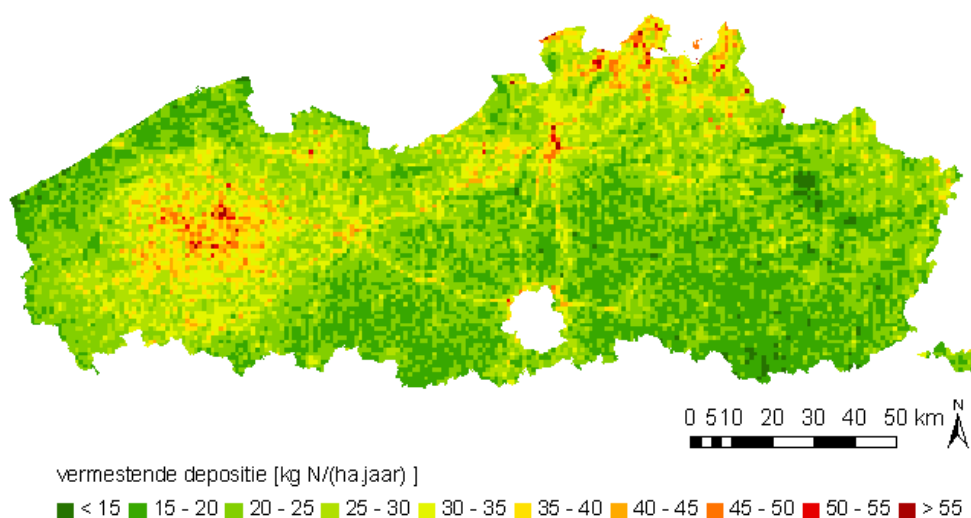
Het Klein Schietveld maakt deel uit van het Kamp van Brasschaat, een militaire basis die sedert begin 19e eeuw te Brasschaat door de Nederlanders gesticht werd. Met het vliegveld telt dit gebied ruim 840 ha. Men treft hier nog een stukje ongerepte natuur aan. Landschappelijk is het gebied te vergelijken met het hier boven beschreven Groot Schietveld. (<http://www.noordertuin.be/parken-en-tuinen/>)

Zoals uit onderstaande tabel blijkt, is het gebied gevoelig voor stikstofdepositie.

	Habitatype	kritische depositiewaarde (mol N/ha/jr.)
H2310	Psammofiele heide met Calluna- en Genista-soorten	1071
H2330	Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen	714
H3130	Oligotrofe wateren van het Middeneuropese en peri-alpiene gebied met Littorella- of Isoëtesvegetatie of met eenjarige vegetatie op drooggevalen oevers (Nanocyperetalia)	571
H3160	Dystrofe natuurlijke poelen en meren	714
H3260	Submontane en laaglandrivieren met vegetaties behorende tot het Ranunculion fluitantis en het Callitricho-Batrachion	> 2400
H4010	Noordatlantische vochtige heide met Erica tetralix	786 – 1214
H4030	Droge Europese heide (alle subtypen)	1071
H6230*	Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)	714 - 857
H7140	Overgangs- en trilveen	714 – 1214
H7150	Slenken in veengronden (Rhynchosporion)	1429
H9120	Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei	1429
H9190	Oude zuurminnende eikenbossen met Quercus robur eop zandvlakten	1071
H91E0*	Alluviale bossen met Alnus glutinosa en Fraxinus excelsior	1857
H1321	Ingekorven vleermuis	
H1166	Kamsalamander	
H1318	Meervleermuis	

(bron: Aanwijzingsbesluit, 23 april 2014, www.natuurenbos.be)

De achtergronddepositie bedroeg in 2010 in de regio in veel kilometerhokken meer dan 30 kg N/ha. De mediane kritische lastwaarde voor de meest kwetsbare ecosystemen zoals heide, naaldbos en loofbos bedraagt 11, 10 en 15 kg N/ha. Er is dus sprake van een overbelasting.

Spreiding stikstofdepositie per km² (Vlaanderen, 2010)

Figuur 7 Achtergronddepositie in België (bron: www.milieurapport.be)

Conclusie

In de passende beoordeling dient ook inzicht te worden gegeven in mogelijke grensoverschrijdende effecten. In dat kader is onder andere het gebied Klein en Groot Schietveld in België relevant. In de passende beoordeling worden de gevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen op maatgevende punten binnen het Natura 2000-gebied in beeld gebracht.

De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld (VR-gebied) (België)

De Maatjes is een grensoverschrijdend natuurgebied met afwisselend rietvelden en vochtige weilanden. Hier en daar bevinden er zich kleine broekbosjes en visvijvers. Het grootste gedeelte van het rietveld (ongeveer 50 ha) ligt in Nederland. In Vlaanderen telt het gebied bijna 8 ha. Het gebied heeft verschillende bestemmingen op het gewestplan. Het rietveld met omliggende weilanden heeft de bestemming van natuurgebied met wetenschappelijk waarde, de aan Nederland palende weilanden hebben de bestemming natuurgebied. De rest is landbouwgebied met ecologische waarde. Het is een vogelrichtlijngebied. Een deel van de soorten is gevoelig voor stikstofdepositie.

Bergeend
Blauwborst
Blauwe Kiekendief
Blauwe Reiger
Boomleeuwerik
Bruine Kiekendief
Dodaars
Grutto
Kemphaan
Knobbelzwaan
Korhoen
Krakeend
Kuifeend
Meerkoet
Nachtswaluw

Pijlstaart
Porseleinhoen
Regenwulp
Roerdomp
Slobeend
Smient
Tafeleend
Velduil
Wilde Eend
Wintertaling
Zwarte Specht

(bron: Aanwijzingsbesluit, 23 april 2014, www.natuurenbos.be)

Conclusie

In de passende beoordeling dient ook inzicht te worden gegeven in mogelijke grensoverschrijdende effecten. In dat kader is onder andere het in België gelegen gebied De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld relevant. In de passende beoordeling worden de gevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen op maatgevende punten binnen het Natura 2000-gebied in beeld gebracht.

Heesbossen, Vallei van Marke en Merske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop (België)

Het is een zeer divers gebied, gelegen in de Noorderkempen van de provincie Antwerpen. Grosso modo is het een fijnzandig gebied met klein in de ondergrond, naar het noorden hellend. De stroomdalen van de natuurlijke waterlopen zijn smal en hebben een duidelijk dalkarakter. De hogere gronden (o.a. Wotel-Kolonie) bestonden voor de bebossingsgolf van 1832-1840 vooral uit vennenrijke droge en natte heide. In het gebied zijn zowel (oude) loofbossen, beekvalleien, (pimpernel)graslanden, natte en droge heide, veenrelicten als dennenbossen aanwezig. Het gebied is 678 ha groot en bestaat uit 5 deelgebieden.

Het gebied is gevoelig voor stikstofdepositie en zoals uit figuur 7 en de toelichting daarop blijkt, is er reeds sprake van een overbelaste situatie.

	Habitatype	kritische depositiewaarde (mol N/ha/jr.)
H3260	Submontane en laaglandrivieren met vegetaties behorende tot het Ranunculion fluitantis en het Callitricho-Batrachion	> 2400
H4010	Noordatlantische vochtige heide met Erica tetralix	786 – 1214
H4030	Droge Europese heide (alle subtypen)	1071
H6410	Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem	1071
H6430	Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland	1857
H6510	Laaggelegen schraal hooiland	1429 – 1571
H7140	Overgangs- en trilveen	714 – 1214
H7150	Slenken in veengronden (Rhynchosporion)	1429
H9120	Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei	1429
H9190	Oude zuurminnende eikenbossen met Quercus robur eop zandvlakten	1071
H91E0*	Alluviale bossen met Alnus glutinosa en Fraxinus excelsior	1857
H1166	Kamsalamander	
	Gevlekte witsnuitlibel	

(bron: Aanwijzingsbesluit, 23 april 2014, www.natuurenbos.be)

Conclusie

In de passende beoordeling dient ook inzicht te worden gegeven in mogelijke grensoverschrijdende effecten. In dat kader is onder andere het in België gelegen gebied Heesbossen, Vallei van Marke en Merske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop relevant. In de passende beoordeling

worden de gevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen op maatgevende punten binnen het Natura 2000-gebied in beeld gebracht.

Afbakening studiegebied passende beoordeling

Op basis van de voorgaande analyse wordt geconcludeerd dat alleen het Hollands Diep niet gevoelig is voor stikstofdepositie en op een te grote afstand ligt voor andere effecten. De passende beoordeling zal ingaan op de effecten van de volgende 8 gebieden in Nederland en België:

1. Brabantse Wal (ook in België)
2. Oosterschelde
3. Ulvenhoutse Bos
4. Krammer-Volkerak
5. Biesbosch
6. Klein en Groot Schietveld (B)
7. De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld (B)
8. Heesbossen, Vallei van Marke en Merske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop (B)

Deze gebieden zijn maatgevend voor de op grotere afstand gelegen gebieden.